

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa Gminy W.
przeciwko L. K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 sierpnia 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek powódki o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany L. K. złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 8 sierpnia 2017 r., którym zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w (...) z dnia 20 grudnia 2016 r., oddalający powództwo Gminy W. o zapłatę 240 000 zł z odsetkami poprzez zasądzenie na rzecz powódki tej kwoty z odsetkami od dnia 1 grudnia 2014 r. i oddalono apelację w dalszej części dotyczącej odsetek.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania z uzasadnieniem jest oddzielną jednostką redakcyjną skargi kasacyjnej, uregulowaną w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Nie

wystarcza odwołanie się do motywów podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeżeli wskazano w nich tożsame argumenty (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16 – nie publ.). Wymaganie to uzasadnione jest okolicznością, że postanowienie w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania zapada podczas innego posiedzenia i w innym składzie niż rozpoznanie skargi kasacyjnej (art. 398¹⁰ zd. 2 k.p.c.).

W skardze oparto się na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Zagadnienie prawne sformułowano w formie pytania: *„Czy sąd odwołując rozprawę i zawiadamiając o tym telefonicznie pełnomocnika pozwanego może mimo wszystko wywołać rozprawę i przeprowadzać na niej czynności o charakterze dowodowym, w tym przyjmować dokumenty od drugiej strony procesu?”*.

Jak wielokrotnie wyjaśniał Sąd Najwyższy strona wskazująca na przyczynę polegającą na wystąpieniu istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) w zasadzie powinna spełnić wymagania przewidziane w art. 390 § 1 k.p.c. dla zagadnienia prawnego przedstawianego przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości, których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 – nie publ., z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 – nie publ.). Wątpliwości muszą pozostawać w związku z rozstrzygnięciem sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.), niemniej samo zagadnienie należy ponadto postawić w sposób tak ogólny i abstrakcyjny, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a związane wątpliwości z nim muszą mieć charakter wyłącznie prawny (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 – nie publ.). Niezbędne jest również powołanie wprost przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości oraz dotychczasowych różnych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ., z dnia 5 czerwca 2013

r., III SK 54/12, nie publ.). Nie można ich zastąpić postawieniem pytań do rozstrzygnięcia Sądu Najwyższemu (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.). Zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne bądź wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, bądź wykazania, że zachodzą podstawy do jego zmiany bądź modyfikacji. Skarżący nie zdefiniował należycie zagadnienia prawnego, którym powinien zająć się Sąd Najwyższy, nie powołał przepisu prawa którego dotyczy, nie przedstawił również poglądów doktryny, ani orzecznictwa. Taki sposób jego sformułowania nie odpowiada ponadto stanowi rzeczy. Jak wynika z akt sprawy w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji w dniu 4 lutego 2016 r. wywołano rozprawę celem poinformowania stron o jej odroczeniu wobec choroby sędziego referenta. Pełnomocnik strony powodowej, powołując się na wykonanie zarządzenia Sądu z dnia 13 stycznia 2016 r. złożył do akt określone dokumenty. Do prowadzenia postępowania w tym dniu zatem w ogóle nie doszło, a strona przeciwna mogła w dalszym postępowaniu zająć stanowisko w przedmiocie przeprowadzenia z nich dowodu, co zresztą uczyniła pismem procesowym z dnia 22 lutego 2016 r. i na rozprawie w dniu 10 maja 2016 r. Sąd pierwszej instancji, korzystając z przysługującej mu ustawowej kompetencji dopuścił wskazane dowody, jakkolwiek ocenił je jako niewystarczające. Odmienne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny wskazując, że zarządzeniem z dnia 13 stycznia 2016 r. nie wyznaczono żadnego innego terminu, jak termin kolejnego posiedzenia, stąd brak podstaw do przyjęcia zaniedbań po stronie powodowej. W tym stanie rzeczy brak podstaw do przyjęcia, że występuje zagadnienie prawa procesowego wymagające wypowiedzi Sądu Najwyższego. Podkreślenia wymaga, że kwestie obowiązków procesowych stron i dopuszczania dowodów były przedmiotem wielu judykatów, w których wskazywano na potrzebę indywidualizacji rozstrzygnięć w oznaczonych stanach faktycznych.

Dla skutecznego powołania w skardze przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego widocznego *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 –

nie publ.). Musi być oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Nie wystarcza oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, związek pomiędzy nim a wydaniem oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Samo naruszenie określonego przepisu (przepisów) nieoznacza, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym – jego zdaniem – Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurydyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Skarżący wiąże oczywistą zasadność skargi z naruszeniem art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. oraz art. 217 i 207 § 6 k.p.c. poprzez nieuzasadnione samodzielne ustalenie przez Sąd wysokości wynagrodzenia należnego powódce za bezumowne korzystanie z lokalu użytkowego oraz na okoliczności oparcia tego wyliczenia na dowodach złożonych przez powódkę z naruszeniem zasad prekluzji dowodowej z art. 207 § 3 i 6 oraz 217 k.p.c. Opisane kwestie w okolicznościach sprawy dotyczących wieloletniego korzystania z lokalu bez tytułu prawnego, wcześniejszych postępowań dotyczących zasądzenia wynagrodzenia z tego tytułu w zbliżonej wysokości nie stanowią naruszenia prawa o charakterze szczególnym, kwalifikowanym, które uzasadniałoby przyjęcie skargi do rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Uwzględniając sytuację majątkową pozwanego w oparciu o zasadę słuszności odstąpiono od obciążenia go obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz strony przeciwnej (art. 102 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

